

# L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

## EDITORIAL

### Els efectes contraproductius

La política obrera assenyada dels Governos comporta automàticament en certs països la disminució de la virulència dels moviments socialistes, com millor es tracte el treballador menys extremisme es nota en els procediments de lluita proletària. Les darreres eleccions daneses en donen exemple clar. Davant el fracàs dels conservadors el Rei crida el socialista moderat Stauning, després d'unes eleccions en la campanya de les quals es veié clar l'obra governamental que s'aniria a emprendre. Els vots de Stauning puguen de cent mil. En canvi els comunistes extremistes resten sense representació amb un contingent de 3,655.

A Bulgària és al contrari. Mena una lluita a mort contra el proletariat. Liapreff agafa a Mladeu Stopanof i els principals capdills obrers. Tot seguit, l'onada de protesta commou el país, i una fonda agitació arrosega cap a l'extremisme els sectors menys revolucionaris. El Partit obrer, els sindicats independents, la unió de joventuts, llancen una vibrant crida a les masses i les reunions, amb permís o sense, tenen lloc arreu de la Nació...

Liapreff trontolla. Aquells rectors electes que representaven una petita part de la població obrera són amos de la totalitat, i trigarà ja molt a fer-se la pau, si és que mai més arriba.

Esteneu la mirada per Europa, i Bèlgica us dona un altre exemple. El socialisme belga rep sovint l'atenció de l'Estat capitalista. Vandervelde col·labora, és cert, amb els catòlics, però el proletariat obté millores seguides.

No volem pas dir que l'atenció de l'Estat burgès pels treballadors faci desaparèixer el socialisme. La lluita és a mort entre els dos règims. Però si que es pot assegurar que segons els procediments que s'usin per part dels dirigents la transició tindrà lloc a cada país suauement o amb gradual violència.

De l'evolució melòdica de Mac Donald a la convulsió violenta de Lenin s'hi pot passar fàcilment, cas que els cridats a entregar el comandament no tinguin polidesa.

**Aquest número ha passat per la censura**

## La ressurrecció de la guerra escolar

per RAMON FABREGAT

Això ja comença a escalfar-se. Les eleccions estan anunciades per al dia 26 de maig que ve i ja tots els partits van prenent, diríem, les seves posicions de combat.

Socialistes, liberals, catòlics, activistes i comunistes, que són les llistes que veurem, prodiguen les seves reunions tot combatent per llurs programes respectius a fi de portar la cohesió i l'entusiasme a les tropes.

A part la nova que activistes i nacionalistes catòlics flamencs han concertat una aliança per a presentar una llista comuna, la nota de més relleu de la quinzena ha estat els dos discursos del ministre liberal M. Vauthier, pronunciats a Malines i a Beaumont, i en els quals la qüestió escolar i les maniobres dels catòlics contra l'escola oficial han rebut un veritable cop de tralla.

La qüestió escolar és una qüestió que més aviat fa por als partits i no n'hi ha cap que vulgui atacar obertament la llei, per diverses raons.

Els socialistes respecten la treva i els subsidis per a no donar motiu a la democràcia cristiana d'atacar-los en la qüestió religiosa. Els liberals, que sempre s'han complagut en presentar-se com a veritables dipositaris de la lliure consciència i de l'anticlericalisme, per raons de tàctica han anat fent els ulls grossos davant les escomeses contínues del clericalisme contra l'ensenyament públic.

La situació del liberalisme belga és aproximadament la del liberalisme europeu. En el terreny social no poden inclinar-se cap a les reivindicacions obreres perquè la majoria de militants cridaríen. En la qüestió confessional, no poden mantenir cap posició oberta en defensa del laïcisme perquè en la majoria de països, col·laboren en les tasques de govern amb els partits confessionals o simplement de dreta.

Es fàcil de comprendre, doncs, la situació més aviat feble en què es troben els liberals belgues en les vigílies de les eleccions. Cap qüestió que no fós l'escolar no podia aixecar l'esperit dels adictes del liberalisme belga, major-

ment en la part valona del país, on les forces de la democràcia liberal son tan nombroses.

Davant els dos discursos del ministre liberal, hi ha hagut un moment d'astorament en els rengles catòlics. Fet i fet aquests, a despit de la capa de tolerants que tenen a Bèlgica, han començat a treure tots els noms d'ocells contra els aliats liberals infidels. Cal dir que els catòlics belgues prenen seriosament el combatre l'escola oficial, forts, naturalment de la treva que els altres respecten.

"Tinc un dossier ple contra els catòlics sobre les seves campanyes contra l'escola oficial — ha dit el ministre Vauthier. — Es respectar la pau escolar, el desacreditar els nostres establiments d'ensenyament dient que són escoles sense Déu, o fer creure que en freqüentar-los l'infant risca de perdre l'ànima? Cal afegir encara que quan m'he presentat amb una branca d'oliver als caps catòlics no he obtingut altra resposta que una recrudescència de les seves campanyes contra l'escola oficial."

(Segueix a la pág. 6)



—Per què no tornes a casa?  
 —Perquè la dona està de molt mal humor.  
 —I per què està de mal humor?  
 —Perquè no torno a casa.  
 (De Passing Show, Londres).